

2. *Про порядок* вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) : Закон України від 3 березня 1998 р. № 137/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 34. – Ст. 227.
3. *Трудові спори*: законодавство, коментар, судова практика / упоряд.: В. А. Скоробагатько, М. І. Медичин. – К. : Істина, 2000. – 432 с.
4. *Кисельов І. Я.* Организация и деятельность трудовых судов: зарубежный опыт / И. Я. Кисельов. – М., 1996.

Купіна Л. Ф., Крилова Ю. І. Поняття, причини та класифікація трудових спорів

У статті досліджуються поняття, причини та класифікація трудових спорів. Проведено порівняльний аналіз норм чинного законодавства України, які регулюють трудові спори. Висвітлено практику країн Західної Європи та США щодо застосування правових норм при вирішенні трудових конфліктів.

Ключові слова: поняття, причина, працівник, виборний орган первинної профспілкової організації, страйк, трудовий спір.

Купина Л. Ф., Крылова Ю. И. Понятие, причины и классификация трудовых споров

В статье исследуются понятие, причины и классификация трудовых споров. Проведен сравнительный анализ норм действующего законодательства Украины, регулирующих трудовые споры. Освещена практика стран Западной Европы и США по применению правовых норм при разрешении трудовых конфликтов.

Ключевые слова: понятие, причина, работник, выборный орган первичной профсоюзной организации, забастовка, трудовой спор.

Kupina L., Krylova Yu. The notion of cause and classification of labor disputes

The article examines the concept of cause and classification of labor disputes. A comparative analysis of the norms of current legislation of Ukraine governing labor disputes, as well as the draft Labour Code of Ukraine. When covering the practice of the countries of Western Europe and the United States of America on the application of the rule of law in the resolution of labor conflicts.

Key words: concept, the reasons, the employee, an elected body of primary trade union organization, strike, labor dispute.

УДК 342.9

*Ірина Анатоліївна Лоук,
здобувач кафедри конституційного,
адміністративного, господарського права і процесу
Київського університету права НАН України*

**СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОЦЕДУР
ЛІЦЕНЗУВАННЯ БАНКІВ**

Сьогодні Україна не має іншого виходу, як розпочати реальний процес інтеграції до європейської спільноти. Цей процес має стати визначальним чинником при побудові державної політики, у тому числі при формуванні адміністративних процедур. Варто здійснити імплементацію в українське законодавство європейських принципів побудови правової держави, зокрема через вибудовування адміністративних процедур.

Це потрібно робити ще й тому, що через відсутність у попередні роки радикальних заходів щодо реформування радянської адміністративно-командної системи ми все ж продовжуємо жити в системі, яка має ознаки адміністративно-командної, і єдиним національним законом, що за суттю відповідає світовим стандартам забезпечення прав людини, є Конституція України. А відбувається це таким чином: права та свободи, закріплені Основним Законом, у подальшому нівелюються через встановлення у підзаконних нормативних актах необґрунтовано складних адміністративних процедур, які не дають можливості безперешкодно реалізувати свої права. Одним із яскравих прикладів такої ситуації є ліцензування, зокрема – ліцензування банків.

Вивченню питань ліцензування присвячували свої праці такі науковці, як В. Авер'янов, В. Андреев, Д. Бахрах, Е. Бекірова, С. Береславський, Ж. Іонова, І. Голосніченко, Р. Калюжний, І. Кириченко, В. Лаптев, П. Мельник, О. Олійник, І. Пастух, О. Піджаренко, В. Плішкін, В. Подлінев, В. Попович, Л. Савченко, Н. Саніахметова, С. Сегеда, Ю. Тихомиров, В. Шакур, А. Шеваріхін, В. Шкарупа, В. Щербина, А. Шпомер та ін.

Дискусії точаться як навколо проблем визначення поняття ліцензування, так і щодо необхідності існування ліцензійних процедур взагалі. Так, А. Іонова визначає ліцензування формою легітимації підприємництва, тобто державного підтвердження законності входження суб'єктів у господарський обіг [1, с. 46–50]. О. Олійник вважає ліцензування правовим режимом здійснення окремих видів діяльності [2, с. 15–18].

На думку Е. Бекірової, ліцензування слід розглядати у декількох аспектах: як елемент легітимації суб'єктів господарської діяльності; як умову здійснення певних видів господарської діяльності; як підставу виникнення права здійснювати види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню;

як елемент механізму реалізації конституційного права на підприємницьку діяльність; як засіб державного регулювання господарської діяльності [3, с.7].

А. Шпомер зауважує, що ліцензування господарської діяльності – це діяльність уповноважених державою органів щодо надання у встановленому порядку суб'єктам господарювання дозволів на здійснення, за певних (ліцензійних) умов, передбачених законом видів господарської діяльності та забезпечення додержання ліцензіатами ліцензійних умов; спрямована на захист прав і законних інтересів громадян та організацій, навколишнього природного середовища, а також забезпечення безпеки держави [4, с. 4].

У деяких наукових джерелах поняття «ліцензування» визначають як дозвіл, який надається державою суб'єкту господарювання на зайняття певним видом діяльності [5, с. 18–20], в інших – як діяльність держави в особі органів, що ліцензують, щодо видачі, призупинення або анулювання ліцензій, а також здійснення нагляду за дотриманням умов ліцензій [6, с. 116].

Узагальнюючи думки науковців, можна зробити висновок про те, що поняття «ліцензування» розглядається як: інститут господарського права; інститут адміністративного права; діяльність органів держави щодо надання спеціальних дозволів (ліцензій) суб'єктам господарювання; правовий режим; засіб державного регулювання господарської діяльності; елемент легітимації суб'єктів господарської діяльності; умова здійснення певних видів господарської діяльності; підстава виникнення права здійснювати види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню; елемент механізму реалізації конституційного права на підприємницьку діяльність тощо.

На нашу думку, запропоновані підходи висвітлюють лише окремі аспекти, ознаки чи характеристики ліцензування і не дають вичерпного розуміння цього поняття. Наприклад, визначаючи ліцензування як діяльність державних органів, враховується роль одного з суб'єктів відповідних правовідносин; невдалим є визначення ліцензування як дозволу або правового режиму, тому що ліцензування включає сукупність певних дій окремих суб'єктів тощо.

Натомість у світовій практиці ліцензування застосовують як: джерело поповнення державних і місцевих бюджетів; засіб забезпечення високого рівня робіт і послуг, що надаються суб'єктами господарювання; засіб захисту від недобросовісної конкуренції; репресивну санкцію та ін.

Для з'ясування сутності ліцензування як правового явища, на нашу думку, доцільно спиратися на визначення понять «процедура», «юридична процедура», «адміністративна процедура».

Цікавою з цього приводу є думка В. Протасова, який вважає, що процедура як соціальне явище виступає системою, яка: по-перше, зорієнтована на досягнення конкретного соціального результату; по-друге, складається з певних дій, що послідовно змінюють одна одну; по-третє, ієрархічно побудована; по-четверте, постійно перебуває в певній динаміці; по-п'яте, має службовий характер, тобто виступає засобом реалізації суспільних відносин [7, с. 6–7].

Юридичну процедуру визначають як самостійний різновид соціальної процедури, що регламентується відповідними процедурними нормами права, має офіційний правовий характер, складається із певної послідовності дій суб'єктів юридичної процедури, в результаті чого досягається певний результат у вигляді зміни правової дійсності [8, с. 7].

У переважній більшості наукових джерел адміністративна процедура розглядається як порядок адміністративного провадження. Відповідно, адміністративне провадження – це сукупність послідовно здійснюваних адміністративним органом процедурних дій і прийнятих процедурних рішень із розгляду та вирішення адміністративних справ, що завершується прийняттям адміністративного акта і його виконанням [9; 10, с. 166].

З огляду на вказане, найбільш охоплює зміст ліцензування саме його визначення як процедури. Так, Ю. Тихомиров вказує, що ліцензування – це особлива процедура офіційного засвідчення (визнання) права господарюючого суб'єкта на ведення певного виду діяльності з додержанням правил, нормативних вимог та стандартів [11, с. 422].

У загальному вигляді, як Господарський кодекс України (далі – ГК України), так і Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», визначають ліцензування як засіб державного регулювання у сфері господарювання, спрямований на забезпечення єдиної державної політики у цій сфері та захист економічних і соціальних інтересів держави, суспільства та окремих споживачів [12; 13].

Нормами ГК України встановлено, що правові засади ліцензування визначаються на основі конституційного права кожного на здійснення підприємницької діяльності, не забороненої законом, а також принципів господарювання, встановлених у ст. 6.

Ця норма Кодексу вказує на проблему можливого обмеження права кожного на здійснення підприємницької діяльності, не забороненої законом через ліцензування. Прихильники теорії відміни ліцензування спираються, обґрунтовуючи свої позиції, саме на таку думку.

Здебільшого дискусії щодо відміни ліцензування банків точаться у розвинених країнах зі сталими традиціями захисту прав і свобод та усунення обмежень щодо вільної конкурентної боротьби. На відміну від країн із командно-адміністративною системою, зазначені країни поступово проходили шлях від повного невтручання держави в економіку до введення державного регулювання та посилення регуляторних обмежень. І сьогодні деякі зарубіжні науковці обґрунтовують необхідність повернутися до повної економічної свободи в окремих сферах, у тому числі шляхом відмови від ліцензування.

Зокрема, в США прихильниками такої думки є Інститут Катона, з цією ідеєю виступають Дж. Бенсон та Дж. Кауфман, проголошуючи девіз – «Жодного регулювання». Це означає, що між банками та іншими корпораціями не має бути жодної конкретної розділової лінії, тому будь-який підприємець може вільно вийти на ринок без державного регулювання або впливу на його поведінку і здатність до новаторства. А. Гринспен, донедавна голова Федеральної резервної системи США, з приводу ліцензування зауважував: «Дії уряду можуть загальмувати прогрес, але практично не можуть убезпечити його». Його міркування спонукають до висновку, що характеризується словами «нехай речі трапляються», який означає, що доступ на ринок має бути вільним, без встановлення будь-яких бар'єрів у вигляді ліцензування, бо ліцензування є попереджувальним заходом, який не рятує і не виступає гарантією подальшої стабільності банку [14, с. 1].

Деякі думки з приводу відміни ліцензування висловлюють також і російські вчені. Так, В. Лаптев вказує, що свобода підприємницької діяльності обмежується широкою практикою ліцензування окремих видів господарської діяльності. Така практика останнім часом одержала надмірне поширення. Вчений пропонує замість ліцензування, що є формою попереднього і досить бюрократичного контролю за господарською діяльністю, використовувати в необхідних випадках наступний державний контроль за господарською діяльністю [15, с. 13]. А. Альохін вважає, що ліцензування в цілому не є ефективним, оскільки відсутні організаційно-правові гарантії досягнення його цілей і, відповідно до цього, воно є формальним актом, розрахованим на законслухняних [16, с. 472].

Європейці з цього приводу більш помірковані: переживши світову фінансову кризу, прагнуть посилити контроль над діяльністю банків, але в частині посилення пруденційного нагляду щодо існуючих банків, підвищення вимог до активів банків. Зокрема, в Європейському Союзі (далі – ЄС) у сфері регулювання ліцензування діє Директива № 2006/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради ЄС про започаткування та здійснення діяльності кредитних установ (виправлене видання), якою для держав-учасниць визначаються загальні вимоги щодо отримання банківської ліцензії, а саме: власних коштів та початкового капіталу кредитних установ; наявності програми діяльності при поданні заявки на отримання ліцензії; розкриття інформації про прямих та опосередкованих власників [17].

Крім того, суттєвий вплив на процедуру ліцензування за кордоном чинить загальна глобалізація банківського обслуговування та розвиток ІТ-сфери. На сьогодні в розвинених країнах відбуваються такі процеси [18]:

1. Впроваджуються різноманітні програмні рішення, які дозволяють користувачам у будь-якому куточку світу застосувати мобільний банкінг, «не виходячи з дому»;
2. На деяких ринках, що розвиваються, особливо в Африці, платіжні системи та кредитні операції виникають за межами традиційних банківських структур, на чолі з операторами мобільного зв'язку, такими як *Vodafone*;
3. Технологічні компанії також почали виходити на арену фінансових послуг: Facebook отримує дозвіл щодо створення електронних коштів [19]; Google випускає свій мобільний гаманець [20];
4. Відбувається реєстрація онлайн-банків, що не мають місця фізичного знаходження, зокрема: *Mondo, Atom Bank i Starling*. Вказані банки мають намір здійснювати діяльність без застосування звичайних для банківської діяльності інструментів, таких як банківські картки та чекові книжки, а лише за допомогою мобільних додатків до смартфонів;
5. Все більшого значення набувають різноманітні стартапи, що надають послуги, які можна віднести до банківських операцій, та виступають конкурентною альтернативою для традиційних банків. Наприклад, це FinTech простір, де означені стартапи позиціонують себе як більш прозорі, справедливі та технологічні процедури, ніж сталі фінансові інститути. Це *TransferWise*, за допомогою якого можна легко перевести кошти по всьому світу. У Нідерландах *Bunq* банк працював із моделями соціальних виплат, при якій друзі можуть позичати один одному.

У загальному вигляді, розуміючи недолугість існуючої системи великих банків, що не чутливі до змін та занадто повільні, в розвинених європейських країнах відбувається пом'якшення регулятивних вимог для забезпечення доступу сучасних компаній до ринку банківських послуг.

Вказані події виявляють нові проблеми для регуляторів банків – оскільки мережа Інтернет дозволяє обслуговувати клієнтів у будь-якому місці світу, регулятори передбачають ризики уникнення регулювання і нагляду через ліцензування в інших юрисдикціях, ніж країна проведення банківських операцій, і саме цю проблему намагаються вирішити регулятори в розвинених країнах.

У порівнянні зі світовими тенденціями, в Україні відбуваються процеси посилення регуляторних вимог у частині входження банків на ринок: наприклад, збільшується обсяг документів, що мають подаватися до Національного банку України для реєстрації банку; посилюються вимоги до фінансового стану кінцевих бенефіціарів, які мають володіти банком опосередковано та не здійснюють безпосереднього внесення коштів до статутного капіталу банку, що створюється. Зазначене суперечить всім світовим тенденціям та не є стимулом для розвитку економіки України. У підсумку клієнти підуть з українського ринку банківських послуг на обслуговування банками за кордоном.

У цілому, аналізуючи напрацювання та прогресивні ідеї науковців у різних країнах світу, а також те, що:

– по-перше, фінансова криза підірвала довіру до великих банків і вказала, що наявність бар'єрів при входженні на ринок у вигляді ліцензування не є гарантією стабільності банку;

– по-друге, система державного управління в Україні не трансформувалася у демократичну систему і має всі ознаки командно-адміністративної, більше того, відсутні реальні намагання змінити цю ситуацію;

– по-третє, необхідним на сьогодні є радикальне стимулювання економічного розвитку держави.

Ми схиляємося до думки щодо доцільності відмови від ліцензування у банківській сфері та переходу до повідомляючих процедур при реєстрації банків.

Використані джерела

1. *Ионова Ж. А.* Правовые проблемы легитимации предпринимательства / Ж. А. Ионова // Государство и право. – 1997. – № 5.
2. *Олейник О.* Правовые основы лицензирования хозяйственной деятельности / О. Олейник // Закон. – 1994. – № 6.
3. *Бекірова Е. Е.* Правове регулювання ліцензування певних видів господарської діяльності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.04 / Е. Е. Бекірова. – Донецьк, 2006.
4. *Шпомер А. І.* Ліцензування господарської діяльності (господарсько-правовий аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.04 / А. І. Шпомер. – К., 2006.
5. *Зуб І. В.* Щодо предмету ліцензування у господарській (підприємницькій) діяльності / І. В. Зуб // Державне регулювання торгівлі у ринкових умовах : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 24–26 жовтня 2001 р.). – К., 2001.
6. *Предпринимательское право Российской Федерации* / отв. ред. Е. П. Губин, П. Г. Лахно. – М. : Юристъ, 2004.
7. *Протасов В. Н.* Юридическая процедура / В. Н. Протасов. – М., 1991.
8. *Ніколіна К. В.* Юридична процедура: поняття, ознаки, види, місце в системі правових категорій : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 / К. В. Ніколіна. – К., 2011.
9. *Ославський М. І.* Виконавча влада в Україні: організаційно-правові засади : навч. посіб. / М. І. Ославський. – К. : Знання, 2009.
10. *Адміністративне право України* : навч. посіб. : у 2 т. / В. В. Галуцько, В. І. Оліфер, М. П. Пихтін та ін. ; за заг. ред. В. В. Галуцька. – Херсон : Херсонська міська друкарня, 2011. – Т. 1: Загальне адміністративне право. – 320 с.
11. *Тихомиров Ю. А.* Курс адміністративного права и процесса / Ю. А. Тихомиров. – М. : НОРМА, 1998.
12. *Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
13. *Про ліцензування певних видів господарської діяльності* : Закон України від 2 березня 2015 р. № 222-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.
14. *Lecture by Tommaso Padoa-Schioppa* Member of the Executive Board of the European Central Bank Washington D.C., 24 September 1999 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/1999/html/sp990924_1.en.html.
15. *Лаптев В. В.* Введение в предпринимательское право / В. В. Лаптев. – М. : Ин-т государства и права РАН, 1994.
16. *Алехин А. П.* Административное право Российской Федерации / А. П. Алехин, А. Н. Кармолицкий, Ю. М. Козлов. – М., 1997.
17. *Директива 2006/48/ЄС* Європейського Парламенту та Ради про започаткування та здійснення діяльності кредитних установ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_862.
18. *Suha Abughosh.* E-Banking & challenges of the future [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.linkedin.com/pulse/e-banking-challenges-future-suha-abu-ghosh>.
19. *Lagorio-Chafkin C.* When Facebook Is a Bank... [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.inc.com/christine-lagorio/facebook-electronic-money.html>.
20. *Laughlin A.* Google releases mobile wallet app / A. Laughlin [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.digitalspy.com/tech/news/a341353/google-releases-mobile-wallet-app/>.

Люок І. А. Світові тенденції розвитку процедур ліцензування банків

У статті досліджуються питання сучасного стану та можливих шляхів розвитку процедур ліцензування банківської діяльності в світі. Аналізуються проблеми, які постають перед регуляторами банківської справи у зв'язку з переходом до інтернет-банкінгу. Окреслено стан вітчизняного законодавства щодо регулювання процедур ліцензування. Доводиться, що у порівнянні зі світовими тенденціями, в Україні відбуваються процеси посилення регуляторних вимог у частині входження банків на ринок. Наголошується на необхідності прийняття закону про адміністративну процедуру.

Ключові слова: процедури ліцензування, мобільний банкінг, інтернет-банкінг, закон про адміністративну процедуру.

Люок І. А. Мировые тенденции развития процедур лицензирования банков

В статье исследуются вопросы современного состояния и возможных путей развития процедур лицензирования банковской деятельности в мире. Анализируются проблемы, возникающие перед регуляторами банковского дела в связи с

переходом к интернет-банкингу. Определено состояние отечественного законодательства по регулированию процедур лицензирования. Доказывается, что по сравнению с мировыми тенденциями, в Украине происходят процессы усиления регуляторных требований в части вхождения банков на рынок. Отмечается необходимость принятия закона об административной процедуре.

Ключевые слова: процедуры лицензирования, мобильный банкинг, интернет-банкинг, закон об административной процедуре.

Loyuk I. World tendencies in bank licensing procedures

This article explores current state, ways of development of licensing procedures in the world, as well as problems faced by banking regulators within the scope of development of IT solutions in the banking sector and its' transition to Internet banking. In this article licensing is suggested to be defined as a procedure. Problems of regulating licensing procedures of banks in Ukraine, and the proposals for their solution are described.

Key words: licensing, licensing procedures, mobile banking, Internet banking.

УДК 340.142

*Роман Петрович Луцький,
доцент кафедри теорії держави і права
Івано-Франківського університету права
імені Короля Данила Галицького,
кандидат юридичних наук*

ПОЗИТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВІДБОРУ, ПРИЗНАЧЕННЯ ТА КАР'ЄРНОГО РОСТУ СУДДІ ЯК ПРОГРЕСИВНИЙ ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ «ЯКОСТІ ПРАВОСУДДЯ» В УКРАЇНІ

Важливою складовою забезпечення «якості правосуддя» є компетентність та незалежність суддів, які реалізують судочинство у конкретних справах. Адже цілком очевидно, що позитивне право кожного на справедливий суд, яке закріплене не лише на національному, а й на міжнародному рівнях, об'єктивно передбачає наявність особливих вимог до кандидатів на суддівські посади та порядку формування суддівського корпусу. Крім того, реальна незалежність суду абсолютно виключає будь-який вплив політичних партій, громадських рухів чи їх лідерів на судову владу, що набуває особливої актуальності в умовах багатопартійності та політичного плюралізму, який сформувався у нашій державі з проголошенням її незалежності.

Методологічною основою наукового дослідження стали праці С. Боботова, Е. Бурдіна, В. Гавловського, Н. Гулеминої, Р. Калюжного, А. Коюдюка, В. Лебедева, Л. Луць, С. Максимова, Л. Москвич, О. Овчаренка, Н. Оніщенко, В. Погорілка, П. Пушкаря, С. Прилуцького, П. Рабіновича, В. Речицької, В. Тація, Ю. Тодики, А. Толочка, В. Цимбалюка, Т. Хабриєвої, М. Швеця, Г. Шевченка, Ю. Шемшуненка та багатьох інших науковців, які сприяють осмисленню поточних процесів у забезпеченні належного правосуддя сучасної української держави та мають важливе значення для подальшого їх дослідження.

Сьогодні багато досліджень теорії права спрямовані на удосконалення та підсилення авторитету судової влади у суспільстві шляхом підвищення рівня довіри громадськості до здійснення правосуддя. Саме теоретичні пошуки впливають на характер суспільного середовища, яке формує авторитетну складову реалізації судочинства, привертаючи увагу громадськості до проблем здійснення правосуддя, а також покращення рівня обізнаності громадян щодо діяльності сучасної судової системи України.

Позитивно-правові стандарти формування професійного та незалежного суддівського корпусу задекларовані як на міжнародно-правовому рівні, так і на рівні національних держав, законодавство яких враховує основні положення міжнародно-правових актів у цій сфері. Зокрема, в нормах міжнародного та європейського права закріплені основні засади відбору, призначення суддів та їх кар'єрного зростання, які належать до найбільш значущих гарантій незалежності судової влади. Так, у Рекомендації R (94) 12 «Незалежність, дієвість та роль суддів» [1], прийнятої Комітетом Міністрів Ради Європи 13 жовтня 1994 р., закріплено важливе положення, згідно з яким «усі рішення стосовно професійної кар'єри суддів повинні мати у своїй основі об'єктивні критерії, а саме: як обрання, так і кар'єра суддів повинні базуватися на заслугах, з урахуванням їхньої кваліфікації, чеснот, здібностей та результатів праці. Орган, який уповноважений приймати рішення щодо обрання та кар'єри суддів, повинен бути незалежним від уряду та адміністративних органів» (пп. «с» п. 2 Принципу I).

Висновком № 10 Консультативної Ради європейських суддів «Судова рада на службі суспільства» [2, с. 157] від 23 листопада 2007 р. також передбачено, що для підтримання незалежності судової влади